

## РОЗДІЛ III

---

### § 13. ДРУГА ВІДМІНА ІМЕННИКІВ

До II відміни (*declinatio secunda*) належать іменники чоловічого роду на *-us*, *-er* (одне слово на *ir*) та середнього роду на *-um*. Усі іменники II відміни в Gen. Sing. мають закінчення *-i*. Наприклад: *advocatus*, *i m* адвокат, *arbiter*, *tri m* суддя, *delictum*, *i n* злочин, *vir*, *vir i m* чоловік.

Зразок відмінювання

	Singularis	Pluralis
Nom.	<i>advocat -us delict -um</i>	<i>advocat -i delict -a</i>
Gen.	<i>advocat -i delict -i</i>	<i>advocat -orum delict -orum</i>
Dat.	<i>advocat -o delict -o</i>	<i>advocat -is delict -is</i>
Acc.	<i>advocat -um delict -um</i>	<i>advocat -os delict -a</i>
Abl.	<i>advocat -o delict -o</i>	<i>advocat -is delict -is</i>
Voc.	<i>avocat -e delict -um</i>	<i>advocat -i delict -a</i>

### § 14. ПРИКМЕТНИКИ I-II ВІДМІНИ

Прикметники чоловічого роду мають закінчення *-us*, *-er*; жіночого роду *-a*, середнього роду *-um*. Наприклад:

*longus, longa, longum* довгий, довга, довге;  
*niger, nigra, nigrum* чорний, чорна, чорне.

Прикметники чоловічого та середнього родів відмінюються за II відміною, а жіночого роду за I відміною.

### § 15. ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ

Присвійні займенники узгоджуються з іменниками та відмінюються так, як прикметники I-II відміни:

*meus, a, um* мій, моя, моє;  
*tuus, a, um* твій, твоя, твоє;  
*suus, a, um* свій, своя, своє;

noster, *tra, trum*  
vester, *tra, trum*

наш, наша, наше;  
ваш, ваша, ваше.

## **ВПРАВА**

Перекладіть речення.

1. Inter dominum et servum nulla amicitia est. 3. Advocatus reum defendit. 4. Arbitri reos aut condemnant aut absolvunt. 5. Ignorantia non est argumentum. 6. Femina in familia viri sui locum filiae obtinet. 7. Lucius Titus, dominus fundi servum emit et pecuniam Publio Sempronio dat. 9. Sine pretio nulla venditio est. 10. Si amicus meus es, tui amici mei sunt. 11. Pericula amicorum nostrorum nostra sunt. 12. Vicinus meus aquam per fundum suum ducit.

## РОЗДІЛ IV

---

### § 16. ОСОБОВІ ТА ЗВОРОТНІЙ ЗАЙМЕННИКИ

Nom.	ego (я)	tu (ТИМ)	nos (МИ)	vos (ВИ)		
Gen.	mei (МЕНЕ)	tui (ТЕБЕ)	nostri (НАС) nostrum (З НАС)	vestri (ВАС) vestrum (З ВАС)	sui (СЕБЕ)	
Dat.	mihi (МЕНІ)	tibi (ТОБІМ)	nobis (НАМ)	vobis (ВАМ)	sibi (СОБІ)	
Acc.	me (МЕНЕМ)	te (ТЕБЕ)	nos (НАС)	vos (ВАС)	se (СЕБЕ)	
Abl.	me (МНОЮ)	te (ТОБЮ)	nobis (НАМИ)	vobis (ВАМИ)	se (СОБЮ)	

Дуже поширені форми сполучення особових займенників з прийменником cum (Abl.) з: tecum з тобою, vobiscum з вами.

### § 17. ВКАЗІВНИЙ ЗАЙМЕННИК IS, EA, ID

У латинській мові немає особового займенника 3-ї особи (він, вона, воно). Замість нього вживається вказівний займенник is, ea id той, цей.

	Singularis				Pluralis	
Nom.	is	ea	id	ei	eae	ea
Gen.	eius	eius	eius	eorum	earum	eorum
Dat.	ei	ei	ei	eis	eis	eis
Acc.	eum	eam	id	eos	eas	ea
Abl.	eo	ea	eo	eis	eis	eis